

Ügyiratszám: MN/19953-8/2015.
Ügyintéző: **személyes adat**
E-mail: **személyes adat**
Tárgy: a kiskorúakra vonatkozó
törvényi rendelkezések
megsértése

A Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Médiatanácsának

1231/2015. (IX.1.) számú

HATÁROZATA

A Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Médiatanácsa (a továbbiakban: Médiatanács) az AMC Networks Central Europe Kft.-vel (1139 Budapest, Lomb utca 23-27., továbbiakban: Médiaszolgáltató) szemben hivatalból lefolytatott eljárásában megállapította, hogy a Médiaszolgáltató a Film Mánia csatornán 2015. május 9-én 13 óra 45 perctől sugárzott Csajos a pasim című műsorszám közzétételével egy alkalommal megsértette a műsorszámok korhatári kategóriába sorolására és közzétételére vonatkozó rendelkezéseket, ezért a Médiaszolgáltatót

100.000,- Ft, azaz százezer forint bírsággal sújtja.

A Médiaszolgáltató a bírságot e határozat közlését követő hét napon belül köteles megfizetni a Médiatanács Magyar Államkincstár által vezetett 10032000-00295141-00000024 számú számlájára. A bírságfizetési kötelezettség késedelmes teljesítése esetén a Médiaszolgáltató késedelmi pótlékot köteles fizetni, melynek mértéke minden naptári nap után a felszámítás időpontjában érvényes jegybanki alapkamat kétszeresének 365-öd része. Az önkéntes teljesítés elmaradása esetén a Médiatanács a Médiaszolgáltatóval szembeni bírság igényét közigazgatási úton érvényesíti.

E határozat ellen fellebbezésnek nincs helye. A határozat felülvizsgálata az annak közlésétől számított 30 napon belül a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bírósághoz címzett, de a Médiatanácsához (1088 Budapest, Reviczky utca 5.) három példányban benyújtott keresetlevéllel kérhető. A keresetlevél benyújtásának e határozat végrehajtására halasztó hatálya nincs, a keresettel támadott hatósági határozat végrehajtásának felfüggesztése és a tárgyalás tartása a bíróságtól kérhető. A keresetet a bíróság 30 napon belül bírálja el.

INDOKOLÁS

A Médiatanács a médiaszolgáltatásokról és a tömegkommunikációról szóló 2010. évi CLXXXV. törvény (a továbbiakban: **Mttv.**) 167. § (1) bekezdése alapján hivatalból vizsgálta a Médiaszolgáltató Film Mánia csatornáján 2015. május 9-én 13 óra 45 perctől sugárzott Csajos a pasim című műsorszámot. Az ellenőrzés során felmerült az Mttv. gyermekvédelmi rendelkezéseinek megsértése.

A Médiatanács a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: **Ket.**) 29. § (1) bekezdése alapján, az Mttv. 182. § ba) alpontjában biztosított hatáskörében, 2015. július 24. napján hatósági eljárást indított a Médiaszolgáltatóval szemben.

A Médiatanács a Ket. 29. § (3) bekezdés a) pontja alapján a Ket. 29. § (5) bekezdés szerinti tartalommal a 2015. július 24-én kelt 1137/2015. (VII. 24.) számú, MN/19953-4/2015. iktatószámú végzésében értesítette a Médiaszolgáltatót a hatósági eljárás megindításáról, tájékoztatta a hatósági ellenőrzés megállapításairól, valamint felhívta a figyelmét arra, hogy az eljárás során a Ket. 51. § (1) bekezdése alapján nyilatkozattételi és a Ket. 68. § (1) bekezdése alapján iratbetekintési jog illeti meg.

A Médiaszolgáltató 2015. augusztus 5-én vette át a hatósági eljárás megindításáról szóló végzést, nyilatkozata 2015. augusztus 14-én érkezett. Előadta, hogy a műsorszám sem képileg, sem verbálisan nem mutatta be direkt módon a szexualitást, valamint a nemi szerepeket és a párkapcsolatot tekintve nem tartalmazott negatív kliséket és torz magatartásmintákat. A Médiaszolgáltató vitatta továbbá, hogy a műsorszám nyelvezete obszcén lett volna, valamint az eljárás megindításáról értesítő végzésben kiemelt jelenetekhez fűzött kommentárokkal támasztotta alá álláspontját, miszerint a műsorszám nem lehetett káros hatással a 12-16 év közötti korosztály személyiségfejlődésére.

A Médiaszolgáltató hivatkozott a brit filmklasszifikációs intézmény, a BBFC besorolására (12+), és hangsúlyozta, hogy a Médiatanács által kiadott „*A médiatartalmak korhatár-besorolásánál irányadó szempontokra, az egyes műsorszámok közzététele előtt és közben alkalmazható jelzésekre, illetve a minősítés közlésének módjára vonatkozó jogalkalmazási gyakorlat elvi szempontjai*” című ajánlás (a továbbiakban: Klasszifikációs ajánlás) figyelembevételével sorolta a műsorszámot a III. korhatári kategóriába.

A fentiek alapján a Médiaszolgáltató az eljárás megszüntetését kérte.

A Médiatanács a rendelkezésre álló adatok, különösen a vizsgálati jelentés, a műsorszám megtekintése és a Médiaszolgáltató nyilatkozata alapján az alábbi tényállást állapította meg, és azt az alábbiak szerint értékelte.

1. Az Mttv. 9. § (5) bekezdésének megsértése

A műsorszámok korhatári kategóriába sorolásának szempontjait az Mttv. 9. §-a határozza meg.

Az **Mttv. 9. § (4) bekezdése** szerint „*Azt a műsorszámot, amely tizenkét éven aluliakban félelmet kelthet, illetve amelyet koránál fogva nem érthet meg vagy félreérthet, a III. kategóriába kell sorolni. Az ilyen műsorszám minősítése: tizenkét éven aluliak számára nem ajánlott.*”

Az **Mttv. 9. § (5) bekezdése** határozza meg a IV. korhatári kategória kereteit: „*Azt a műsorszámot, amely alkalmas a tizenhat éven aluliak fizikai, szellemi vagy erkölcsi fejlődésének kedvezőtlen befolyásolására, különösen azáltal, hogy erőszakra, illetve szexualitásra utal, vagy témájának meghatározó eleme az erőszakos módon megoldott konfliktus, a IV. kategóriába kell sorolni. Az ilyen műsorszám minősítése: tizenhat éven aluliak számára nem ajánlott.*”

A III. és IV. korhatári kategória törvényi tényállását összevetve megállapítható, hogy a jogalkotó a III. kategóriába tartozó korcsoport esetében nem nevesítette azokat a jelenségeket, amelyek a személyiségfejlődésre ártalmasak lehetnek, ilyen tartalomként a félelemkeltésre alkalmas, illetve a korosztály számára érthetetlen vagy félreérthető műsorszámokat említi. A 12 és 16 év közötti korcsoport esetében azonban az Mttv. külön nevesíti az erőszakot és a szexualitást mint potenciálisan káros tartalmakat. A IV. korhatári kategória tényállásában szereplő „különösen azáltal” fordulat arra utal, hogy a jogalkotó szerint a korosztály személyiségfejlődésének kedvezőtlen befolyásolása a nevesített tartalmakon kívüli más jelenségek bemutatásával is megvalósulhat.

A műsorszám az alábbiak miatt a Médiaszolgáltató besorolásához képest eggyel magasabb, az Mttv. 9. § (5) bekezdése szerinti IV. korhatári kategóriába tartozik.

A film főszereplője egy fiatalember, Whitney, akinek az apja meghalt, az anyja a világot járja, ő pedig próbálja megszilárdítani kapcsolatát az egyetlen emberrel, aki mellette maradt, a barátnőjével (Taylor). Whitney szereti Taylort, kész összeköltözni a lánnyal, aki a döntő pillanatokban mindig azt kéri, várjanak. A konzervatív családban felnőtt Taylor ugyanis nem biztos abban, hogy egy férfi mellett szeretne élni, azonban ezt egyelőre sem önmagának, sem a szüleinek nem meri bevallani. Whitney szobatársa és barátja, Aldo, tudomást szerez a lány biszexuális/leszbikus hajlamáról, és Whitney háta mögött évekig zsarolja Taylort, a hallgatásáért cserébe például többször arra kényszeríti a lányt, hogy a kezével elégítse ki. Whitney és Taylor később szüneteltetik kapcsolatukat. Whitney Chicagoba megy, egy reklámügynökségnél kap állást, és hamarosan női felettesével, Lindával kezd viszonyt, míg Taylor nemi identitását keresi. Mindketten sokat tanulnak önmagukról; boldogságuk akkor kezdődik, amikor szembenéznek a valósággal: Taylor szakít az életét átszövő hazugságokkal, bevallja szüleinek lesbikusságát, Whitney pedig megkeresi azt a lányt, akihez már Taylorral való kapcsolata idején is vonzódott.

A műsorszám központi témája az önismeret, útkeresés, ezen belül a nemi identitás keresése. A filmalkotás szinte egészében jelen van a szexualitás verbális és képi ábrázolása. A film egyik témája a homoszexualitás és annak vállalása.

A Médiatanács megállapította, hogy az érzékeny, felnőtt témákat a műsorszám nem a 12-16 év közötti korosztály mentális és pszichés érettségi szintjének megfelelő módon mutatta be.

Taylor nemi önazonosságának keresésében számos aggályos motívum található. A 16 éven aluli, szilárd nemi identitással még nem rendelkező korosztály számára problematikus lehetett a női főszereplő bizonytalansága: Taylor képtelen volt kötődni partnereihez, és nem tudta eldönteni, hogy fiúkkal vagy lányokkal szeretne-e párkapcsolatot teremteni. Whitney-től folyamatosan haladékot kért, a dilemma csak a műsorszám utolsó pillanataiban került feloldásra.

Taylor számára környezete sem nyújtott segítséget. Szülei vallásossága szinte megfojtotta a lányt, büntették és presszionálták, nem fogadtak el semmilyen más értékrendet a sajátjukon kívül. Otthoni, szorult helyzetéből csak titkolózás és hazugságok árán szabadulhatott, így vált végül Aldo zsarolásának áldozatává.

A műsorszámban megjelenő nemi szerepek is problémásak voltak.

Aldo, Taylor korábbi iskolatársa, ismeri Taylor titkát, és zsarolja a lányt, kizsákmányolható szexuális tárgynak tekinti. Különösen problematikusak azok a jelenetek, amelyekben Aldo érvényesíti akaratát: a fiú hallgatásáért cserébe Taylor kénytelen őt a kezével kielégíteni, ami egy alkalommal a fiatalok közös lakásán, egyszer pedig egy autóban történik meg. Ezekben a jelenetekben a szexuális tevékenység utalásszerű, de a történések az érintett korosztály tagjai számára egyértelműen megfajthatók, érthetőek.

Linda és Whitney viszonya szintén aggályos. A munkahelyi zaklatásnak induló kapcsolat csak a későbbiekben válik egyenjogú partnerek közötti viszonyrá. A főnökasszony először állása elvesztésével fenyegeti meg a beosztottját, majd különböző megalázó feladatokkal bünteti, mivel nem volt hajlandó ágyba bújni vele.

A Klasszifikációs ajánlás szerint a médiaszolgáltatóknak figyelemmel kell lenniük arra, hogy a serdülők szexualitáshoz való viszonyát még számos ellentmondásos elképzelés, frusztráció, bizonytalanság és tapasztalatlanság jellemzi. A serdülés időszakára a nemi szerepek eltanulását elősegítő példaképek keresése jellemző, aminek a média fontos forrásává válhat. Ezért különösen kerülendőek többek között az olyan műsorszámok, amelyek torz magatartásmintákat közvetítenek, a partnerkapcsolatokban nem az egyenrangúságot hirdetik.

További kategóriaemelő elemként értékelte a Médiatanács a műsorszám nyelvezetét. A többnyire szexuális kontextusban előforduló trágár kifejezések: „ribanc”, „kurva”, „cafka” több helyen a női karakterek lealacsonyítását célozták.

A Médiatanács besorolása különösen az alábbi jeleneteken alapul:

13:50:37-13:51:41

Whitney narrációja: „Augusztusban sajnos többet töltöttem a tankonyhán, mint a hálószobában.”

Taylor: „Nincs is szexibb egy vasaló férfinál. (Közben Taylor leveszi a fürdőköpenyét és fehérneműben száll fel az ágyra.) Ahogy kisimul a keze alatt a cucc. Úgy felizgat!”

Whitney: „Piszkos kis ribanc vagy, akinek el kellene egy kis száraztisztítás.”

Taylor: „Nem, négy éve a barátnőd vagyok, akiért úgy odavagy.”

Whitney: „Uh, de azért cafka is vagy, nem igaz, nem igaz?” (Whitney és Taylor az ágyon ölelkeznek.)

Taylor: „Oh, majd később, most mennünk kell dolgozni!”

Whitney: „Miért akkor izgulsz fel a legjobban, ha nincs időd rá?”

Taylor: „Nem tudom időzíteni a vágyaimat.”

Whitney: „Hát jó. Akkor majd máskor. Szia!”

Aldo belép a szobába.

Taylor: „Nem tudsz kopogni?”

Aldo: „Ne várankoztass tovább!”

Taylor: „Fenyegetsz?!”

Aldo: „Előjáték.”

13:54:20-13:54:48

Whitney: „Egy CIA-ügynöknek is unalmasabb élete van, mint neked. Félelmetesen tudsz hazudni. Na, mesélj csak arról a Dicsőség Koronája kisdédóvóról!”

Taylor: „Ha a szüleim tudnák, hogy bankban dolgozom, hazatoloncolnának.”

Whitney: „Mi lenne, ha összeköltöznénk?”

Taylor: „Aki anyját vagy apját gyalázza, annak a mécsese a legnagyobb sötétben alszik ki. Példabeszédek.”

Whitney: „Nagyon béna válasz.”

13:56:07-13:56:57

Taylor fehérneműben lép be a szobába, Aldo az ágyon pihen. Láthatólag vonakodik megtenni a szolgálatot, a férfi az ágyat paskolja, mutatja, hol a helye.

Taylor: „Hozzám ne éj a mocskos kezeddél!”

Aldo: „Hogy beszélsz azzal, akit szeretsz?”

Taylor: „Ja, igen, persze.”

Aldo: „Volt, hogy megcsókoltál.”

Taylor: „Megegyeztünk, úgyhogy fogd be! Ne győzzön le téged a rossz, hanem te győzd le a rosszat a jóval. Római levél.” (közben testápolóval krémezi be a kezét, és a takaró alá nyúl)

Aldo: „Zene füleimnek.”

13:59:34-14:00:06

Aldo: „Korán keltél.”

Taylor: „Igen. El kell érnem a chicagói vonatot, interjúm lesz.”

Aldo: „Whitney is veled megy?”

Taylor: „Nem tud róla. Pár napig egyedül akarok lenni. Beugrok Susan-hoz.”

Aldo: „Az ő lakásába költözöl?”

Taylor: „Szeptember 1-jén. Csak annyit mondj Whitney-nek, hogy egyedül akarok lenni.”

Aldo: „Egy búcsúmenet?”

Taylor: „Oddd meg magad!” (Előtte elveszi Aldo kezét és beleköp.)

14:07:41-14:08:09

Aldo: „Mit akart Tara Peters?”

Taylor: „Semmi közöd hozzá.”

Aldo: „Szalagavatón még volt.”

Taylor: „És azóta is fizetek érte.”

Aldo: „Ha már itt tartunk. (Kinyitja a sliccét.)”

Taylor: „Ne játszd, hogy eltévedtünk! Vigyél haza! Virrasszatok és imádkozzatok, hogy kísértésbe ne esetek. A lélek ugyan kész, de a test erőtlen.”

Aldo: „Énekelj nővérem!”

14:32:14-14:34:50

Linda és Whitney megpróbálják féltékennyé tenni Taylort, mivel ugyanazon a szórakozóhelyen tartózkodnak.

Linda: „Melléöntöttem.”

Whitney: „Rendetlen vagy.”

Linda: „Igen, az. Fogd meg a derekamat és táncoljunk! Mi lesz már?” (Az utolsó mondatnál Whitney fülébe nyúl.) „Minket néz.” (Táncolni kezdenek.) „Igen, jól csinálod, most fogd meg a fenekemet.”

Whitney: „A főnököm vagy.”

Linda: „Akkor csináld, amit mondom!” (Whitney megfogja a nő fenekét és masszírozni kezdi.)

Taylor: „Igen, azt hiszem, eleget láttam. Sziasztok.”

Linda lakására mennek, söröznek.

Whitney: „Ez nem kávé!”

Linda: „Sőt, te sem vagy itt, vágod? Tudod, miért nem megyek férjhez, mert a saját főnököm vagyok és a tiéd is.” (Megcsókolja a vonakodó Whitney-t, a fiú zaklatottan elviharzik.)

14:34:50-14:35:50

Taylor: „Titkos randi.”

Tara: „Nem tudod, hogy mitől érzi magát különlegesnek egy lány?”

Taylor: „Ne legyél már ünneprontó!”

Tara: „Tudod jól, hogy mi zavar.”

Taylor: „El fogom mondani a szüleimnek, Tara. Hányszor kell még beszélünk róla?”

Tara: „Őszintén, soha többet nem hozom szóba, maradj csak a kis Whitney-ddel!”

Taylor: „Csak kell egy kis idő.”

Tara: „Minek?”

Taylor: „Nem tudom. Magam miatt.”

Tara: „Magad miatt? Na és én?”

Taylor: „Nem rólad van szó.”

Tara: „Hát épp ez a baj!”

Taylor: „Ne már!”

14:38:44-14:39:16

Whitney: „Ami a péntek estét illeti.”

Linda: „Az ebédnél azt mondtam a lányoknak, hogy ittunk egy pohárával, aztán hazamentünk. Ha a fülemben jut valami más verzió, akkor ki vagy rúgva.”

(...)

Whitney: „Klassz, felhasználtad az ötletemet.”

Linda: „Legyen kávé, tea és aprósütemény. Holnap az első utad a konyhába vezessen!”

Whitney: „Ez nem a konyhai személyzet dolga?”

Linda: „Mindig mindent összekutyulnak, csak az embereimben bízom, nem tudsz kávéfőzni?”

14:39:27-14:40:13

Taylor a kádban ül, az apja a lányának háttal ül és a Bibliából vizsgálta. A lány megválaszolja az összes kérdést. Később megkérdezi az apját, hogy kijöhet-e, de ő tovább folytatja a kérdezősködést.

14:59:59-15:01:07

Apja női magazint talál Taylornál.

Taylor apja: „Boldogok, akiknek a szívük tiszta, mert ők az Istent meglátják.”

Taylor: „Máté V. könyv VIII. versszak. Kurva izgalmas.”

Taylor apja: „Öt másodperced van.”

Taylor az ágy mellé térdel.

Taylor: „Szívemből sajnálom, hogy megbántottalak Uram, utálok bűneimet, mert rettegek, hogy a mennyország helyett a pokolba jutok.”

Taylor apja: „Igen. Jöhetsz vacsorázni.”

Taylor a földre borul és sír.

A Médiatanács a Médiaszolgáltató nyilatkozatával kapcsolatban az alábbiakat állapította meg:

A Médiaszolgáltató nyilatkozata szerint a szexualitás sem képileg, sem verbálisan nem került direkt bemutatásra a műsorszámokban, illetve az alkotás nem mutatott be káros párkapcsolati modelleket, magatartásmintákat sem.

A Médiatanács ezzel szemben megállapította, hogy szexualitásra utaló képi és verbális tartalmak, ahogyan az a fentebb szó szerint idézett jelenetekből kitűnik, az egész filmben jelen voltak. Nem helytálló továbbá a Médiaszolgáltató párkapcsolatok ábrázolására vonatkozó álláspontja sem.

A műsorszámokban aggályos partnerkapcsolati modellek kerültek bemutatásra, ami a kamaszkorra jellemző minta utáni tanulás miatt különösen problémás: Linda és Whitney viszonya munkahelyi zaklatásként indult, Aldo zsarolással kényszerítette Taylort, hogy „szexuális szolgáltatást” nyújtson számára.

A Médiaszolgáltató szerint a 13:50:37-13:51:41 közötti jelenetben hallható káromkodás évődő jellegű volt, amit a kamaszkorú közönség is érezhetett a szereplők arcjátékából, hanghordozásából.

A Médiatanács megállapította, hogy a dialógusban elhangzott mondatok – „Piszkos kis ribanc vagy, akinek el kellene egy kis száraztisztítás”; „Uh, de azért cafka is vagy, nem igaz, nem igaz?”; – meghaladták a III. korhatári kategóriában még elfogadható mértéket. Az obscén szavak használata azt az üzenetet közvetítheti a serdülők számára, hogy a vulgaritás társadalmilag elfogadott, a divatos viselkedés része.

A Médiaszolgáltató úgy vélte, hogy a 13:54:20-13:54:48 közötti jelenetben látható viselkedési modell teljesen normális, az érintett korosztályra kifejezetten jellemző, az eltúlzott ábrázolásmód pedig műfaji sajátosság, amelyet a 12-16 éves korosztály képes azonosítani. Hozzátette, hogy jelenetben trágár kifejezés nem hangzott

el, továbbá álláspontja szerint a jelenet kiragadása félrevezető, mert a műsorszám többi része árnyalja Taylor helyzetét, jellemét.

A gyermekek fejlődésének meghatározó korszaka a serdülőkor, erre az időszakra tehető a világkép és értékrendszer kialakulása. Ezért kimondottan problémásnak ítélte a Médiatanács, hogy a főszereplő elhallgatással, hazudozással „kezelte” a problémáit. A szekvencia azt is sugallhatta, hogy ilyen eszközökkel kiegyensúlyozott kapcsolatok tarthatók fenn.

A 13:56:07-13:56:57, 13:59:34-14:00:06 és 14:07:41-14:08:09 jelenetekkel kapcsolatban a Médiaszolgáltató előadta, hogy azok sem vizuálisan, sem verbálisan nem tartalmaznak direkt szexuális utalást, az áttételes utalásokat pedig csak a tapasztalt nézők érthetik meg; a jelentéstartalmat a kamaszok képesek feldolgozni. Aldo negatív karakter, ami kiderül a műsorszámból, tehát nem követendő példa.

Az említett jelenetekben Aldo zsarolással érte el, hogy Taylor kielégítse őt. A Médiatanács megállapította, hogy a szekvenciákban utalásszerűen megjelent a szexualitás, ami a IV. korhatári kategória eleme. Ezeket a jeleneteket a Médiatanács – ahogyan azt fentebb már kifejtette – elsősorban nem a szexualitásra utalás, hanem a szexuális visszaélés bemutatása miatt tartotta aggályosnak.

A Linda és Whitney kapcsolatát ábrázoló jelenetekről a Médiaszolgáltató úgy nyilatkozott, hogy Linda Aldohoz hasonló karakter, de nem obszcén vagy példaértékű, és nem is jár sikerrel, még zsarolással sem éri el, amit szeretne.

A Fővárosi Bíróság 24.K.33839/2004/12. sz. ítéletében és a Legfelsőbb Bíróság eseti döntésében megállapította [LB.Kfv.III.37507/2001/5.], hogy a kiskorúak különös védeltségét az indokolja, hogy nem lehet kiindulni reális értékítéletükből, abból, hogy a látottakat megfelelő módon, megfelelő értékrend alapján elemzik és értékelik, mivel a kiskorúak még a végleges értékrend kialakításának folyamatában vannak. Ez adja a személyiségfejlődésük sérülékenységét, egyúttal ez indokolja fokozott védelmüket is.

A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a 23.K.32.520/2013/10. számú ítéletében, az Mttv. 9. § (5) bekezdésének megsértésével kapcsolatos ügyben kiemelte: *„A védendő korosztály nagyon érzékeny, változó, könnyen befolyásolható korban van, ekkor alakulnak ki és rögzülnek a későbbi pszichés és szocializációs attitűdjei. Ebben a korban rendkívül fogékonyak az őket ért különféle behatásokra, káros üzenetekre, adott esetben komoly megsértési, feldolgozási problémákat okozhatnak számukra, hogy a szereplők által tanúsított viselkedésmódok közül melyek, amelyek követendők, amelyek elítélendő magatartásformák.”*

A Médiaszolgáltató a 14:34:50-14:35:50, 14:39:27-14:40:13, 14:59:59-15:01:04 közötti jeleneteket illetően kifejtette, hogy azokat nem tekinti ártalmasnak, mivel nem tartalmaznak obszcén, trágár kifejezéseket, csupán a szereplők közötti véleménykülönbséget ábrázolják. A Médiaszolgáltató szerint Taylor segítséget keres, e tekintetben sorozatos kudarcok érik, ami a való életben is előfordul, a 12-16 év közötti korosztálynak is van fogalma róla. Az önálló problémamegoldás az élet természetes velejárója, a kamaszok visszatérő feladata, ami önmagában nem káros, mivel ők éppen keresztülmennek ezen az érési folyamaton.

A Médiaszolgáltató által hivatkozott első jelenet Taylor és Tara párbeszéde/vitája arról, hogy a lány meddig halogatja még a szembenézést, a másik két jelenet a Taylorra nehezedő szülői nyomást, az apjától elszenvedett büntetéseket mutatja be.

A Médiatanács fentebb kifejtette, hogy a lány bizonytalanságát és a szülő-gyermek kapcsolat ábrázolását is problémásnak tekintette a védendő korosztály egészséges személyiségfejlődése szempontjából. Az apa-lánya viszonyról forgatott jelenetek és a Tárával folytatott párbeszéd is szorosan kapcsolódik a lány titkolózáshoz, a leszbikusság felvállalásának kérdésköréhez, amit nem körültekintően mutatott be a műsorszám.

A Médiaszolgáltató előadta, hogy a műsorszám minősítése során figyelemmel volt az angol filmklasszifikációval foglalkozó intézet, a BBFC korhatári besorolására (12+).

Több bírósági ítélet (például a Fővárosi Bíróság 3. K.31.308/2006/2. és a Fővárosi Ítéletábráta 2. Kf.27.419./2010/9. számú ítéletei) rámutatott, hogy más hatóságok, intézmények besorolása az Mttv. klasszifikációs rendelkezéseinek alkalmazása során a Médiatanácsot nem köti. A Médiatanács kizárólag a jogsértés elkövetésekor hatályos törvényi rendelkezések alapján határozza meg, hogy valamely műsorszám mely korhatár-kategóriába sorolandó.

A Médiatanács álláspontja szerint ugyanis teljesen más hatást válthat ki egy filmszínházban, korlátozott számú nézőnek sugárzott film, mint egy Médiaszolgáltató által, akár több millió embernek sugárzott műsorszám. A filmalkotások kapcsán közölt korhatár-kategóriák elsősorban a filmszínházakban való vetítésre és egyéb hordozókon (videó, dvd) való megjelenésre vonatkoznak, illetve a különböző filmklasszifikációval foglalkozó intézmények és szervezetek véleményét tükrözik. A műsorszámok besorolásának utólagos ellenőrzése során a Médiatanács álláspontja ettől eltérhet. A filmszínházban bemutatott filmeket tartalmazó adatbázisok televíziós műsorszámok esetében hivatkozási alapul nem szolgálhatnak. A Médiatanács hangsúlyozza, hogy egy filmszínházban bemutatott film esetében a médiatartalom aktív, tudatos fogyasztásáról van szó, míg a televízió mint lineáris audiovizuális médiaszolgáltatás esetében a passzív, nem kifejezetten szándékolt médiafogyasztás lehetősége is fennáll.

Mindezekre tekintettel a Médiatanács megállapította, hogy a szexualitás utalásszerű, szinte folyamatos jelenléte, a torz párkapcsolati modellek bemutatása és a káros üzenetek miatt a műsorszám a 16 éven aluli kiskorúak személyiségfejlődésére kedvezőtlen hatást gyakorolhatott, ezért azt az Mttv. 9. § (5) bekezdése szerinti IV. korhatári kategóriába kellett volna sorolni.

A III. korhatári kategóriában történt közzététellel a Médiaszolgáltató megsértette az Mttv. 9. § (5) bekezdését.

2. Az Mttv. 10. § (1) bekezdés c) pontjának megsértése

Az Mttv. 10. § (1) bekezdés c) pontja szerint „*a IV. kategóriába sorolt műsorszám megfelelő jelzéssel ellátva, 21 óra és 05 óra között tehető közzé*”.

A Médiaszolgáltató a műsorszámot 2015. május 9-én 13 óra 45 perctől kezdte vetíteni és nem a kategóriájának megfelelő jelzéssel látta el.

A Médiatanács megállapította, hogy a Médiaszolgáltató egy alkalommal megsértette az Mttv. 10. § (1) bekezdés c) pontját is.

A jogsértések miatt alkalmazott jogkövetkezmény megválasztásánál a Médiatanács a következő szempontokat vette figyelembe:

Az Mttv. 186. § (1) bekezdésében szabályozott felhívás jogkövetkezmény abban az esetben alkalmazható, ha a jogsértés csekély súlyú és ismételtség nem állapítható meg.

Az Mttv. 187. § (4) bekezdése értelmében:

„[...] ismételtségnek tekintendő, ha a jogsértő a jogerős hatósági határozatban megállapított jogsértő magatartást ugyanazon jogalapon és jogszabályhely tekintetében, ugyanazon tárgykörben, háromszázhatvanöt napon belül ismételten megvalósítja, ide nem értve a csekély súlyú törvénysértéseket.”

A Médiatanács az Mttv. 9. § (5) bekezdésének és a 10. § (1) bekezdés c) pontjának megsértését még nem állapította meg a Médiaszolgáltatóval szemben, az Mttv. 187. § (4) bekezdése szerinti ismételtség tehát nem áll fenn.

A gyermekeknek az Alaptörvényből és az Mttv.-ből levezethető kiemelt védelmére tekintettel a klasszifikációs rendelkezések megsértését a Médiatanács – eddigi gyakorlata alapján – súlyos törvénysértésnek tekinti. A Médiatanács következetes joggyakorlatának megfelelően a gyermekek és kiskorúak védelmére vonatkozó szabály első alkalommal történő megsértése sem minősül csekély súlyú törvénysértésnek, ezért jelen jogsértés kapcsán kizárt az Mttv. 186. § (1) bekezdésében rögzített felhívás jogkövetkezmény alkalmazása.

A jogsértések miatti jogkövetkezmény alkalmazásának alapját az Mttv. 187. § (2) bekezdés és a (3) bekezdés b) pontja jelenti.

„187. § (2) A Médiatanács és a Hivatal a jogkövetkezményt - a jogsértés jellegétől függően - a jogsértés súlyára, a jogsértés ismételtségére, folyamatosságára, időtartamára, a jogsértéssel elért vagyoni előnyre, valamint a jogsértéssel okozott érdeksérelemre, az érdeksérelemet szenvedett és veszélyeztetett személyek számára, illetve a jogsértéssel okozott kárra, személyiségi jogsérelemre és a jogsértés piacra gyakorolt hatására, továbbá az egyedi ügyben értékelhető egyéb szempontokra tekintettel állapítja meg.

(3) A Médiatanács és a Hivatal - a (7) bekezdés figyelembevételével - a következő jogkövetkezmények alkalmazására jogosult:

[...]

b) bírságot szabhat ki a jogsértővel szemben az alábbi összeghatárok szerint:

ba) JBE médiaszolgáltató és a médiapiaci koncentráció korlátozására vonatkozó szabály által érintett médiaszolgáltató jogsértése esetén a bírság összege kétszázmillió forintig,

bb) a ba) pont alá nem tartozó médiaszolgáltató jogsértése esetén a bírság összege ötvenmillió forintig terjedhet.”

Az érdeksérelem szenvedett és veszélyeztetett személyek körében a Médiatanács a Nielsen Médiakutató Kft. adatait vette figyelembe, mely szerint a védendő korosztályból 3500-an követték figyelemmel a műsorszámot.

Az Mttv. 187. § (2) bekezdés szerinti további mérlegelési szempontok, így a jogsértés folyamatossága és időtartama, a jogsértéssel elért vagyoni előny, a jogsértéssel okozott érdeksérelem és kár, személyiségi jogsérelemre és a jogsértés piacra gyakorolt hatása jelen jogsértés vonatkozásában nem voltak értékelhetők.

A Médiatanács a jelenlegi törvénysértés miatt az Mttv. 187. § (3) bekezdés b) pontja szerinti bírság alkalmazása mellett döntött, mivel e közjogi eszközt ítélte a legalkalmasabbnak arra, hogy a jogsértőt visszatartsa a jövőbeni jogsértések elkövetésétől.

A jelen eljárásban kiszabható bírság maximális összege az Mttv. 187. § (3) bekezdése bb) pontja értelmében ötvenmillió forint.

A Médiatanács a Médiaszolgáltatót az Mttv. 187. § (2) bekezdés és a (3) bekezdés bb) pontja alapján az Mttv. 9. § (5) bekezdésének és 10. § (1) bekezdés c) pontjának egy esetben történt megsértése a kiszabható bírságmaximum 0,2 %-ának megfelelő, vagyis 100.000 Ft, azaz százezer forint bírság megfizetésére kötelezte.

A Médiatanács a bírság összegét úgy határozta meg, hogy egy esetleges újabb jogsértés esetén alkalmazandó jogkövetkezmény meghatározásánál érvényesülhessen a fokozatosság elve, azaz az ismétléssel járó növekvő progresszivitás és a szankcionálás kiszámíthatósága, előreláthatósága.

A jelen határozatban kiszabott bírság az Mttv. 134. § (13) bekezdése értelmében adók módjára behajtandó köztartozásnak minősül. A bírság meg nem fizetése esetén a Médiatanács az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény (a továbbiakban: Art.) 161. §-a szerint intézkedik a bírság behajtásáról az adóhatóság útján. A késedelmesen megfizetett bírságot az Art. 165. § (1) bekezdése alapján az esedékesség napjától késedelmi pótlék terheli, melynek mértéke a 165. § (2) bekezdése értelmében minden naptári nap után a felszámítás időpontjában érvényes jegybanki alapkamat kétszeresének 365-öd része.

Az eljárás során a Ket. 153. §-a szerinti eljárási költség nem merült fel.

A jogorvoslatról szóló tájékoztatás a Ket. 72. § (1) bekezdés da) pontján, valamint az Mttv. 163. § (1) és (3) bekezdésén, illetve a 164. §-on alapul. A tárgyalás tartására vonatkozó tájékoztatás a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (Pp.) 338. § (2) bekezdésén alapul.

Budapest, 2015. szeptember 1.

A Médiatanács nevében

dr. Karas Monika
elnök

dr. Auer János
hitelesítő tag

Kapják:

1. Személyes adat